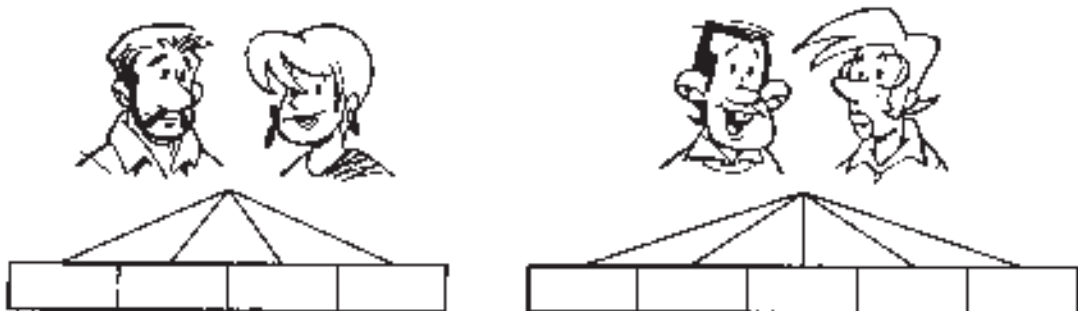

IS OPA EEN KIKKER?

STAP 1

1. Op wie lijkt jij het meest? Op je vader, je opa, je oma? Hoe merk je dat? Hieronder vind je twee families. Bekijk de portretten van de ouders aandachtig. Links zie je mijnheer en mevrouw Janssens-Goossens en rechts mijnheer en mevrouw Peeters-Willems. De familie Janssens heeft vier kinderen, de familie Peeters vijf. Probeer nu al de kinderen bij hun ouders te plaatsen. Leg telkens uit op welke gelijkenissen of verschillen je je keuze baseert. Je leerkracht duidt iemand aan die vader of moeder Janssens is en die zijn (haar) kinderen beschrijft.

SARA

JO

FRANK

BART

MIEK

FLOOR

GERT

SOFIE

PETER

2. Klaar? Even checken. Hieronder laten we enkele gezinsleden aan het woord. Spreken ze de waarheid of liegen ze?

- Bart zegt tegen Sofie: "Mijn naam is Peeters."
- Miek wijst naar Frank en zegt: "Zijn zus heet Floor."
- Bart en Jo zeggen tegen Peter en Gert: "Mijnheer en mevrouw Peeters zijn onze ouders."
- Jo wijst naar mijnheer en mevrouw Peeters en zegt tegen Floor: "Ons gezin bestaat uit vijf kinderen."

WAAR	NIET WAAR

3. Maak van de leugens die je hebt gevonden een waarheid. Welke woorden verander je? Zijn er meer mogelijkheden om de leugens in waarheden te veranderen?

Mensen maken geen kikkers ...

Sommige kinderen lijken sprekend op hun moeder, **andere** veeleer op hun vader en **nog andere** op geen van beide. Maar allemaal hebben **we** een aantal eigenschappen van onze moeder én van onze vader geërfd. Allemaal hebben we ook de eigenschappen van de menselijke soort geërfd. Mensen maken mensen, nooit hondjes, kikkers of paardebloemen ...

(Marita de Sterck, *Een vijf met negen nullen*)

4. Herschrijf bovenstaande tekst, maar vervang de vetgedrukte woorden door namen: Sommige kinderen vervang je door Floor, andere vervang je door Bart, nog andere vervang je door een naam naar keuze. We vervang je gewoon door ze.

5. Wat moet je veranderen om een goede tekst te behouden?

6. Vervang Floor door Peter en Bart door Sofie. Welke wijzigingen brengt dit met zich?

7. Waarom zijn al die veranderingen nodig?

Samengevat

Oefening

Zakgeld

‘Mama’, riep ik ‘Mama, ik wil in deze vakantie werken, net als mijn **vrienden!**’ ‘Lieve jongen’, gaf ze als antwoord, ‘Wat moet ik daar nu op zeggen?’ Er verschenen pretlichtjes in haar **ogen**. ‘Daar zullen we het eerst met je **vader** moeten over hebben.’

Ik wist dat veel van mijn **vrienden** tijdens de zomervakantie ergens als hulpje werkten. In winkels, bij een kapper, een slager, of een schoenmaker. Er waren er ook die allerlei klusjes deden, zoals het brengen van thee naar de klanten in de werkplaats van hun vader. Zo leerden ze van jongs af aan te werken.

Van hun zelfverdiende **geld** kochten ze ijs, taart, snoep, kauwgom en speelgoed. Sommigen verdienden zelfs genoeg geld om een nieuwe blouse, schoenen of een broek voor zichzelf te kopen. Maar ik wist op die leeftijd nog niet eens hoe ijs smaakte ...

We waren thuis met negen kinderen. Mijn **vader** was ambtenaar, mijn **moeder** huisvrouw. Goed, je kon ons niet rijk noemen, maar arm waren we ook niet. Door de zuinigheid van mijn **moeder** konden we met wat mijn **vader** verdiende rondkomen. Ik kon met goed fatsoen geen zakgeld vragen. Mijn **moeder** zei altijd: ‘Jullie hebben een volle maag en een warme rug. En dat heeft lang niet iedereen. Daar mag je God wel voor danken.’

Maar ik wilde net als andere kinderen ijs, chocola, snoep of gepofte maïs kopen wanneer ik daar zin in had. Ik wilde ook kleingeld in mijn **zak** hebben, mijn eigen **zakgeld**.

Voor zulke dingen ging ik meestal naar mijn **moeder**. Ten slotte stampte ik met mijn voeten op de grond en riep: ‘Ik wil ook ergens werken!’ Ik wilde zo graag werken, maar mijn **wens** ging niet in vervulling.

Uit Halil Gür, *Mijn dappere moeder*

1. Sommige woorden zijn vet gedrukt, b.v. vrienden, ogen, vader, geld ... Over wiens vrienden, ogen, enz. gaat het hier eigenlijk? Hoe weet je dat?

2. *In de tekst zitten heel wat woorden die naar een bezitter verwijzen. Onderstreep ze.*
3. *Duid met een pijltje het woord aan waarnaar deze bezittelijke voornaamwoorden verwijzen.*

En zo gaat het verhaal verder ...

Op een mooie dag echter kwam oom Mustafa met zijn paard en wagen bij ons op bezoek. Hij had een grote witte meelzak meegebracht, die vol zat met andere grote zakken. Samen met een paar mannen droeg hij hem naar de tuin van het huurhuis waarin wij woonden.

Mijn oom, die lang en slank was, had een bruinverbrande huid. Op zijn hoofd droeg hij altijd een boerenpet. Eigenlijk was hij garenkoopman. Het was de eerste keer dat ik hem met zakken bezig zag. Hij ging op zijn hurken bij de zwarte stenen muur zitten en rookte nadenkend een sigaret. Daarna deed hij zijn jasje uit en hing het op aan een tak van een vijgenboom.

Nadat hij de mouwen van zijn overhemd had opgerold, begon hij de meelzakken één voor één af te kloppen. Wolken wit meel stoven op. De afgeklopte en schoongemaakte zakken stapelde hij netjes op.

...

Plotseling onderbrak mijn moeder hem: ‘Mustafa, kun je die kleine jongen van ons niet mee naar de markt nemen? In plaats van op straat rond te hangen kan hij bij jou wat over de handel leren.’

Mijn moeder was de oudste zus van mijn oom en je mag je oudste zus eigenlijk niet teleurstellen. ‘Vooruit dan maar, hij kan wel mee’, was zijn antwoord.

Ik was in de wolken. Net als mijn vrienden kon ik nu ook aan het werk. Ik zou niet doelloos op straat hoeven te zwerven zoals al die kinderen die niks te doen hebben.

Mijn oom gooide een stapel zakken over mijn schouder en drukte mij er ook een paar in mijn armen en samen gingen we in de richting van de markt. Het was inderdaad alsof iedereen op onze komst had zitten wachten: onze zakken waren onmiddellijk uitverkocht. Het geld dat rinkelend in de zakken van mijn oom verdween, wond me zo op dat ik er duizelig van werd ...

4. *Onderstreep alle bezittelijke voornaamwoorden die je vindt en noteer in de kantlijn naar wie of wat ze verwijzen.*